

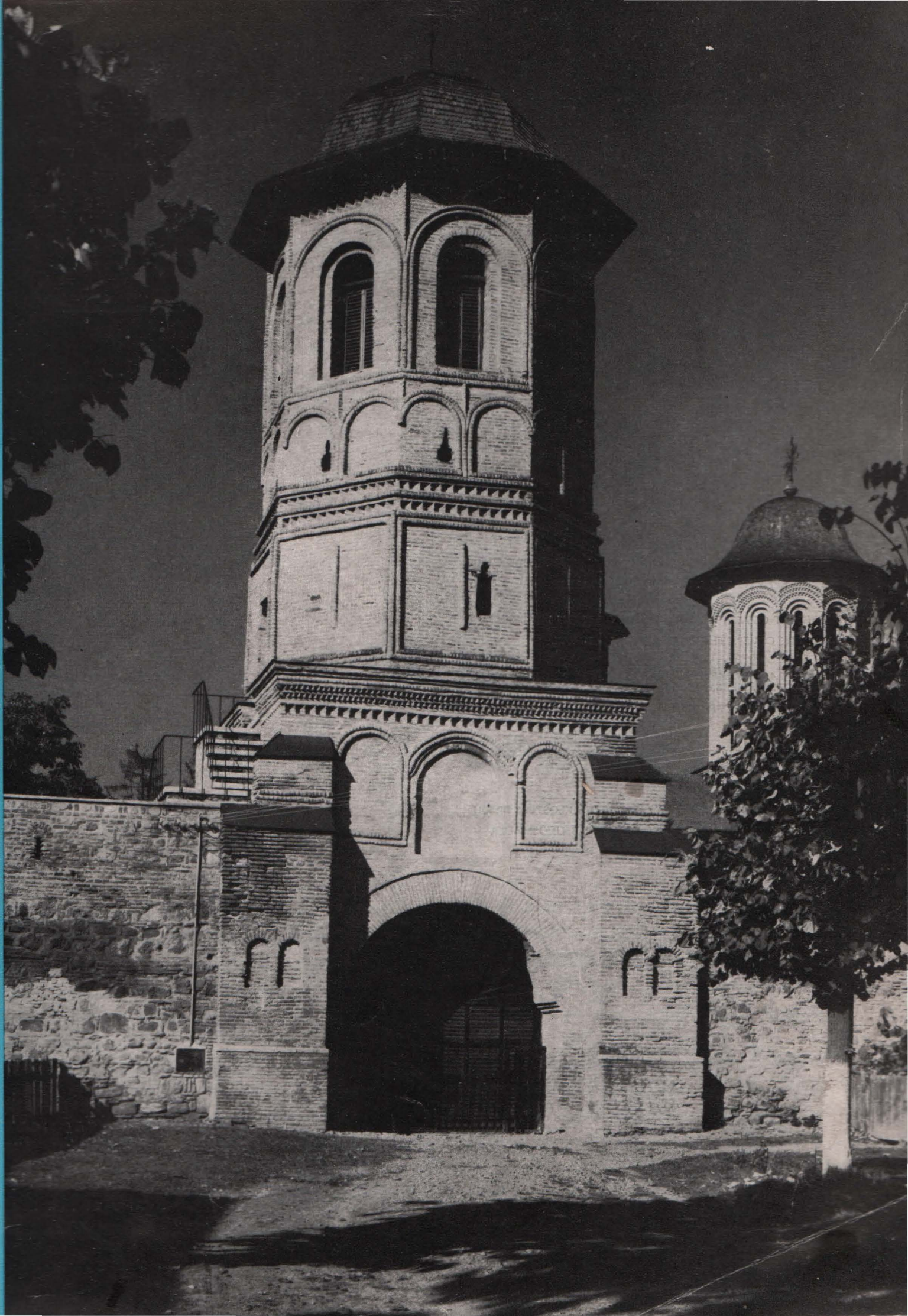
D.M.A.S.I.

IV

113

7432

MĂNĂSTIREA BREBU

C O M I T E T U L D E S T A T
PENTRU CONSTRUCȚII, ARHITECTURĂ
ȘI SISTEMATIZARE
DIRECȚIA MONUMENTELOR ISTORICE

PREZENTAREA ARTISTICĂ: arh. LAURENȚIU VASILESCU

COPERTA I: TURNUL CLOPOTNIȚĂ AL MĂNĂSTIRII BREBU

COPERTA IV: ZIDUL DE INCINTĂ. DETALIU

FRONT COVER: THE BELL-TOWER OF BREBU MONASTERY

BACK COVER: THE PRECINCT WALL. DETAIL

ПЕРВАЯ СТРАНИЦА ОБЛОЖКИ: БАШНЯ-КОЛОКОЛЬНЯ МО-
НАСТЫРЯ БРЕБУ

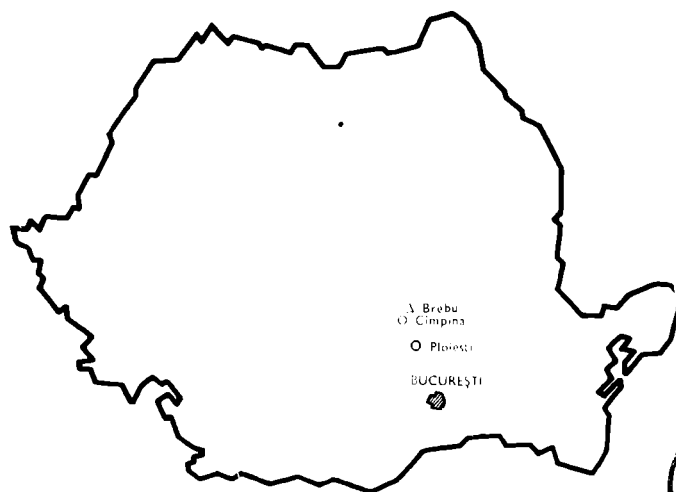
ЧЕТВЕРТАЯ СТРАНИЦА ОБЛОЖКИ: МОНАСТЫРСКАЯ СТЕНА.
ДЕТАЛЬ

COUVERTURE I: CAMPENILE DU MONASTÈRE DE BREBU

COUVERTURE IV: MUR D'ENCEINTE. DÉTAIL

I. UMSCHLAGSEITE: GLOCKENTURM DES KLOSTERS BREBU

IV. UMSCHLAGSEITE: DETAIL DER UMFASSUNGMAUER

REDACTOR RESPONSABIL: GRIGORE PĂTRAȘCU
TEHNOREDACTOR: BOITOR MIHAIL

FOTOGRAFIELE: SANDU MENDREA (E.F.I.A.P.)
și DIRECȚIA MONUMENTELOR ISTORICE (1, 2, 6, 8, 9,
12, 16, 17)

Plan de situație:

- 1 Turnul Clopotniță
- 2 Biserica
- 3 Casa Domnească
- 4 Fundații ale chiliilor
- 5 Zidul de incintă
- 6 Fântâna

Topographic Plan:

- 1 The bell-tower
- 2 The church
- 3 The princely house
- 4 Foundations of cells
- 5 The precinct wall
- 6 The fountain

План:

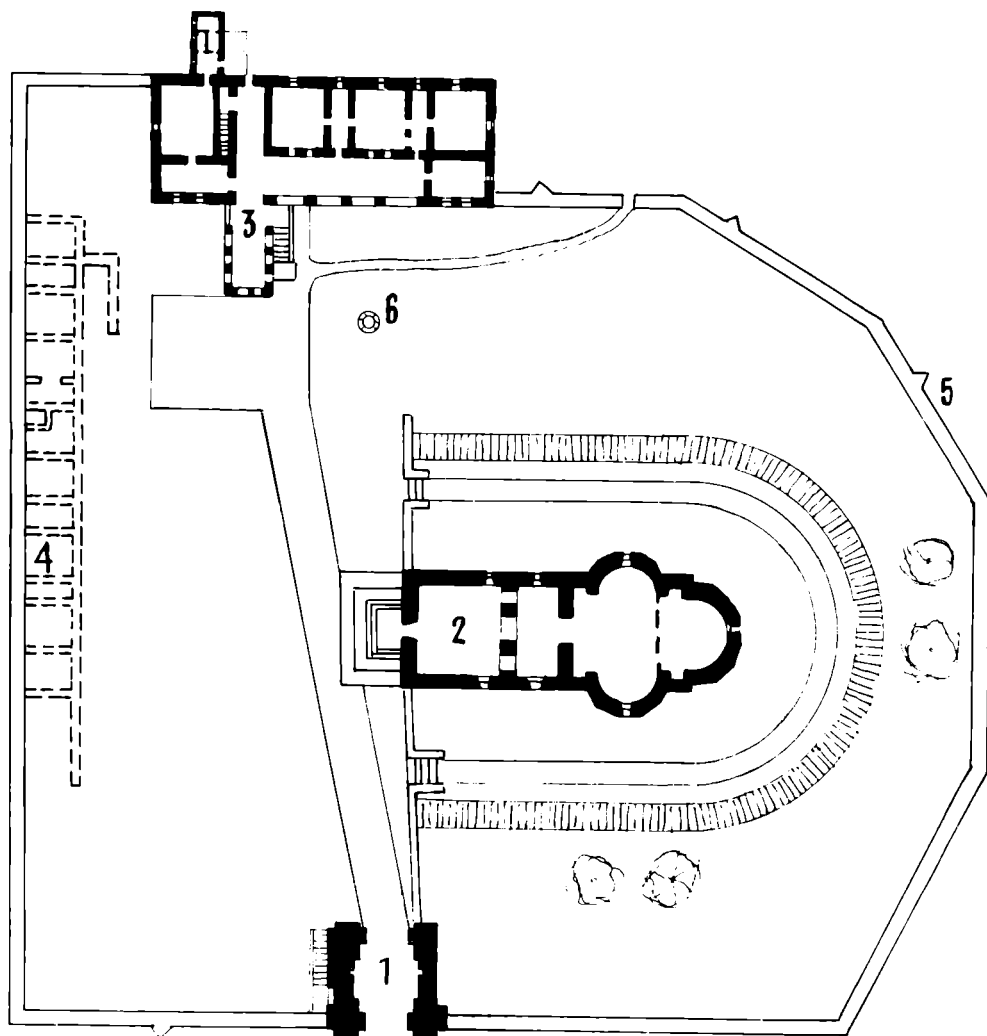
- 1 Башня-колокольня
- 2 Церковь
- 3 Княжеский дом
- 4 Фундамент келий
- 5 Монастырская ограда
- 6 Колодец

Plan

- 1 Campanile
- 2 Eglise
- 3 Demeure princière
- 4 Fondements des cellules
- 5 Mur d'enceinte
- 6 Fontaine

Lageplan:

- 1 Glockenturm
- 2 Kirche
- 3 Herrenhaus
- 4 Grundmauern der Klosterzellen
- 5 Umfassungsmauer
- 6 Brunnen

Complexul mănăstirii Brebu din județul Prahova, se găsește la 4 km nord de Telega, pe un platou înalt ce domină malul stîng al văii Doftana. Ridicată de Matei Basarab (1632—1654) între anii 1641—1650, a funcționat ca mănăstire pînă în anul 1863, cînd a fost transformată în parohie. Din vechiul așezămînt, aflat astăzi în centrul satului, se mai păstrează încă zidurile înalte ale incintei, prevăzute cu metereze de tragere, turnul clopotniță ridicat deasupra pasajului boltit al intrării, biserica situată în mijlocul curții și casa domnească din colțul de nord-vest.

BISERICA, începută de Matei Basarab și Doamna Elena — pisania de piatră din pronaos ne indică data de 27 iunie 1650 — a fost terminată în timpul domniei lui Constantin Brîncoveanu (1688—1714). Tencuielile și pictura interioară s-au executat însă abia între anii 1838—1841 cînd au fost refăcute și turlele din lemn în locul celor din zid, prăbușite în urma unui puternic cutremur în anul 1802.

Construită din cărămidă, cu ziduri de aproape 2 m grosime, biserica este de plan trilobat și cuprinde un altar cu tîmplă de zid, naos cu două abside laterale, închis spre vest cu un zid plin prevăzut cu ușă în ax

1

2

și un pronaos alungit împărțit în două printr-un perete transversal, străpuns de trei arcade.

Deasupra acoperișului se găsesc trei turle din care două mai mici hexagonale sînt așezate alăturat, pe o bază comună peste pronaos, iar cea de a treia, de dimensiuni monumentale cu 12 laturi este înălțată peste naos.

Fațadele, în urma îndepărtării tencuielilor, au rămas împodobite cu obișnuita rețea de ciubuce de cărămidă rotunjită scoasă în relief din suprafața zidului, alcătuiind două șiruri de panouri suprapuse, între soclu și cornișă.

Portalul intrării, care poartă pe montantul stîng semnătura meșterului Lupu, ca și ferestrele sînt toate prevăzute cu ancadrame din piatră cu profile de înfățișare gotică, obișnuite epocii lui Matei Basarab.

Pictura interioară este mai puțin interesantă, cu excepția fragmentelor mai vechi aflate pe glafurile ferestrelor din pronaos, descoperite cu prilejul restaurării, precum și a picturii altarului, opera pictorului Sava Henția.

Cu prilejul lucrărilor de restaurare executate între anii 1957—1959 au fost refăcute turlele în zidărie din cărămidă aparentă, cornișa, precum și ancadramele ferestrelor, ale căror goluri au fost readuse la dimensiunile lor inițiale.

TURNUL CLOPOTNIȚĂ este considerat ca fiind una dintre cele mai interesante realizări ale arhi-

1 Mănăstirea Brebu. Vedere de ansamblu

2 Vedere de ansamblu a incintei. În stînga, fundațiile chiliilor

1 General view of Brebu Monastery

2 General view of the precinct wall. Cell foundations on the left

1 Монастырь Бребу. Общий вид

2 Общий вид монастырского двора. Слева фундамент келий

1 Monastère de Brebu. Vue d'ensemble

2 Vue d'ensemble de l'enceinte. A gauche les fondements des cellules

1 Blick auf das Kloster Brebu

2 Blick in den Klosterhof. Links die Grundmauern der Klosterzellen

tekturii muntenești ale veacului al XVII-lea. Clădit, se pare, odată cu întreg ansamblul în jurul anului 1650, acest turn, frumos proporționat și monumental ca înfățișare, este compus din parter și trei etaje, avînd fațadele foarte îngrijit lucrate în cărămidă aparentă. Parterul, de plan pătrat, străpuns de gangul intrării, este boltit cu o calotă sferică. Cele două etaje intermediare, cu planșee drepte, erau folosite pentru apărare, fiind prevăzute cu metereze pentru tragerea cu arme de foc. Etajul superior, camera clopotelor, este de plan octogonal, avînd opt arcade mari deschise, cîte una pe fiecare latură.

Fațadele sînt decorate cu ciubuce reliefate delimitînd panouri drepte și rotunde, despărțite între ele, în dreptul nivelelor diferitelor etaje, prin briuri intermediare încadrate cu zimți.

Accesul este asigurat printr-o scară cu trepte de piatră, atașată fațadei de vest în anul 1849.

CASA DOMNEASCĂ este o construcție de formă dreptunghiulară, cu un foișor ieșit în față, deasupra scării ce coboară la pivniță. Deasupra pivniței clădirea cuprinde un singur cat ridicat mult peste nivelul terenului.

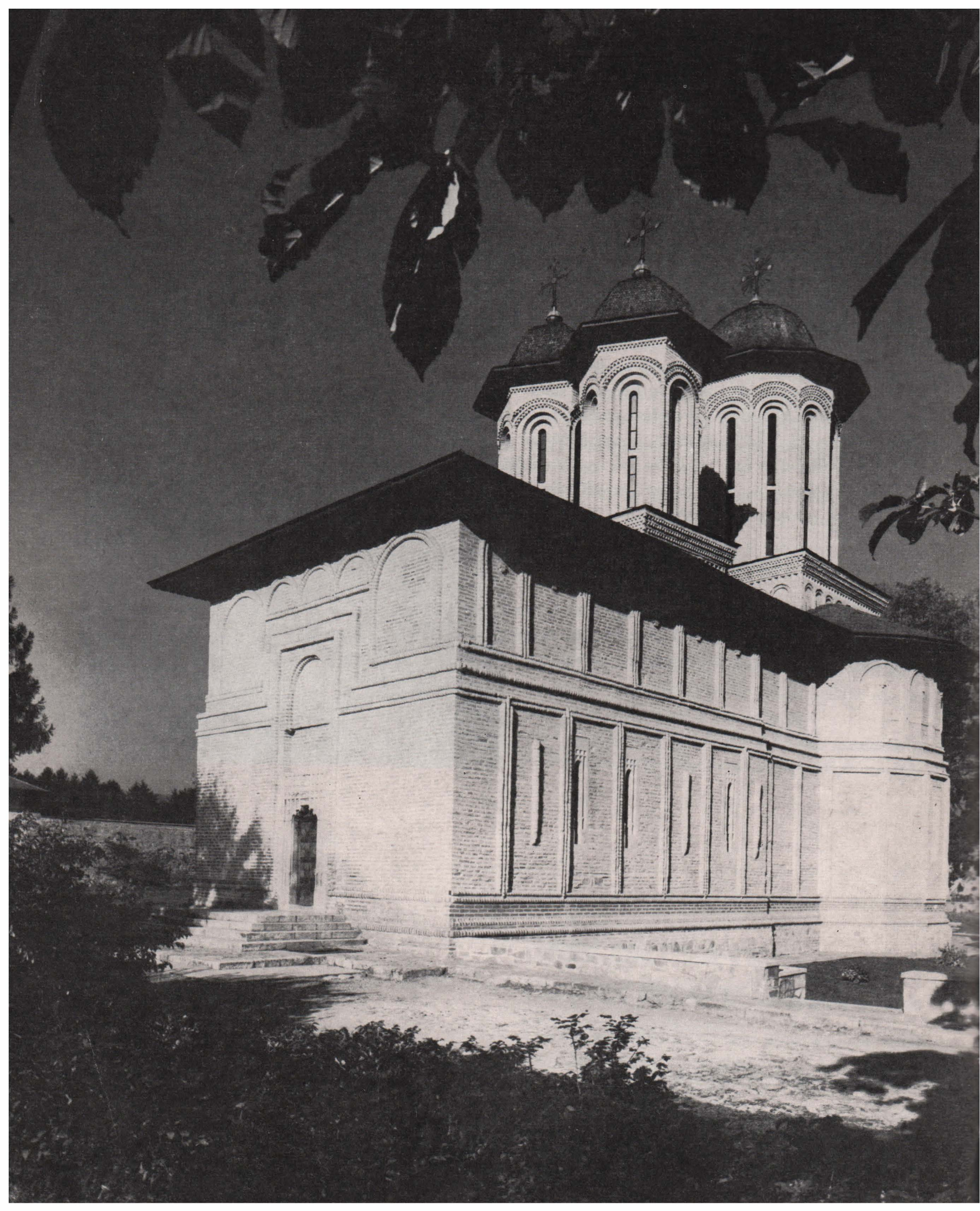
Din vremea lui Matei Basarab se păstrează integral pivnița și gîrliciul de acces precum și o parte din zidurile perimetrice ale catului cu locuința, restul fiind refăcut probabil în perioada 1834—1843. Pivnița cuprinde o sală mare cu un zid median străpuns de trei arcade, care împarte spațiul în două compartimente, boltite cu bolți semicilindrice întărite cu arce dublouri. O a doua sală mai mică, boltită la fel cu un semicilindru cu arc dublou, ocupă colțul dinspre vest al clădirii.

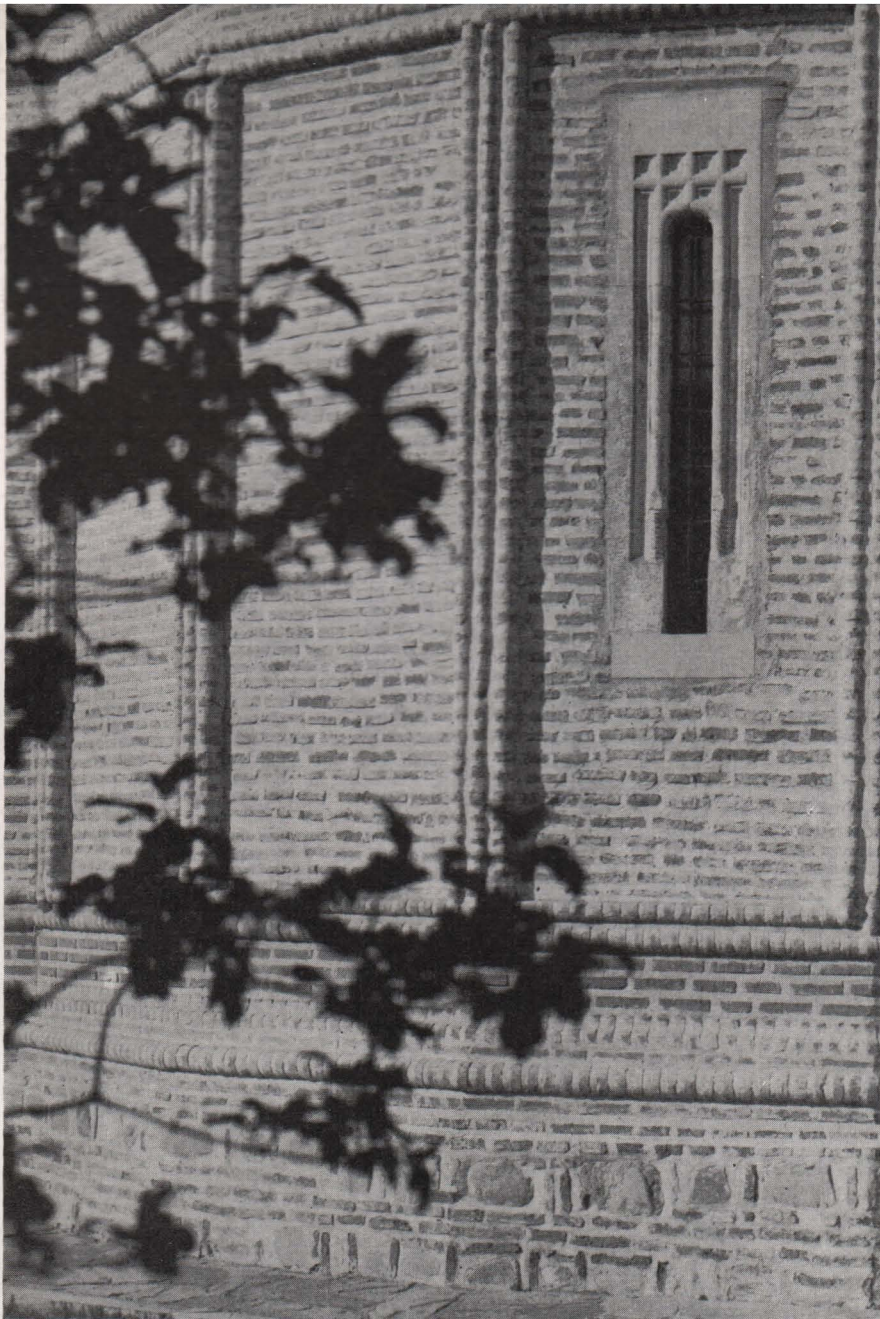
În ansamblul ei, pivnița cu pereții din bolovani de piatră și bolțile de cărămidă este unul din cele mai frumoase exemplare ale acestui gen, caracteristic pentru prima jumătate a veacului al XVII-lea.

ZIDURILE DE INCINTĂ, cu meterezele lor de tragere, evocă destul de bine sistemul de apărare folosit în epocă.

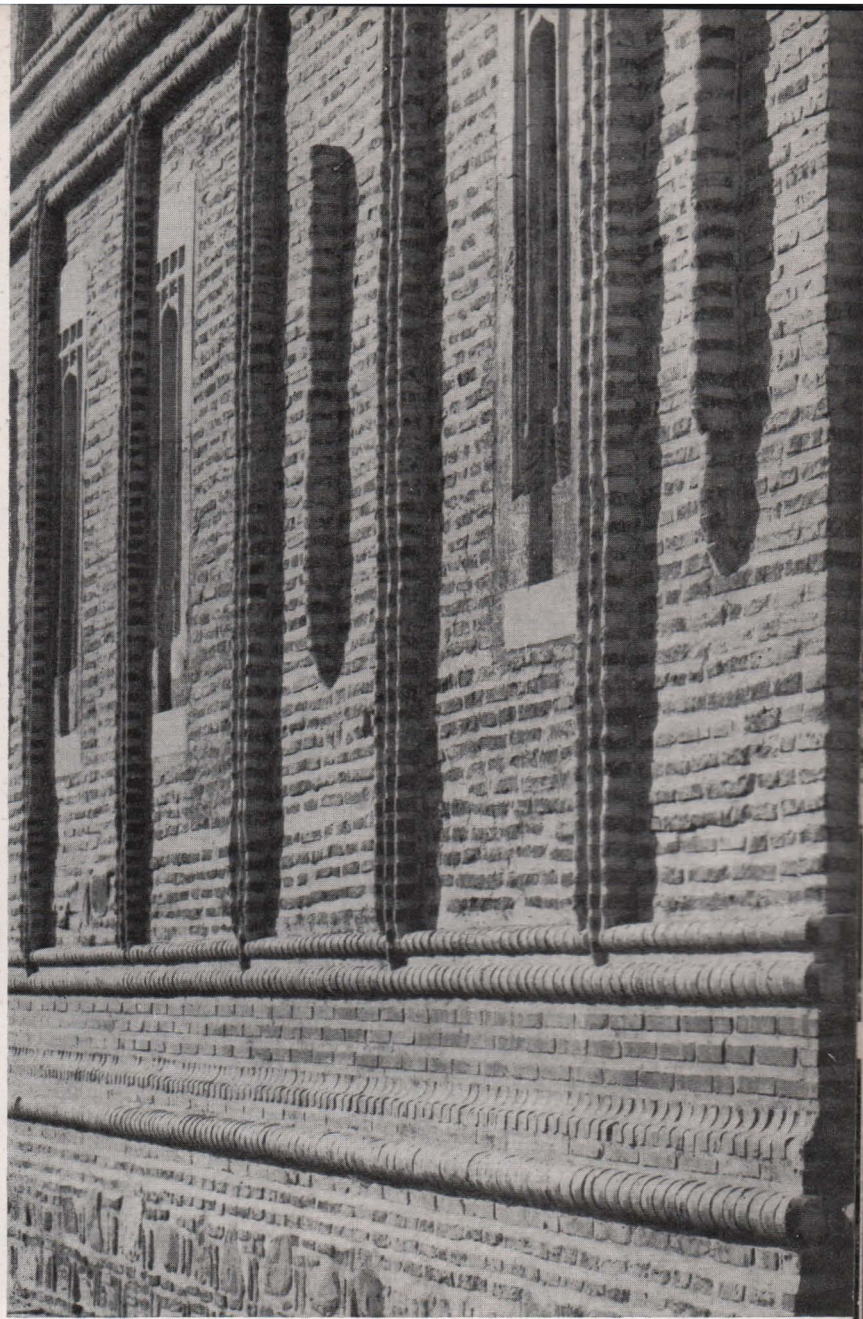
Astăzi întreg ansamblul readus la vechea sa unitate arhitectonică și bine pus în valoare în cadrul unei frumoase livezi de meri, mărginită de o plantație de pini înalți, pe malul unui lac, constituie o desfătare și în același timp un obiectiv de mare interes cultural.

ARH. ȘTEFAN BALȘ

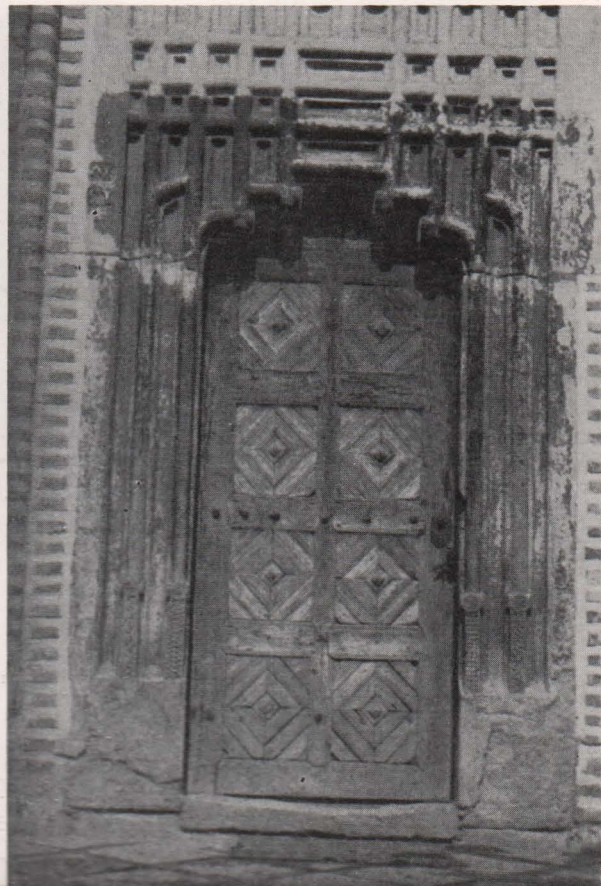

6 7

8

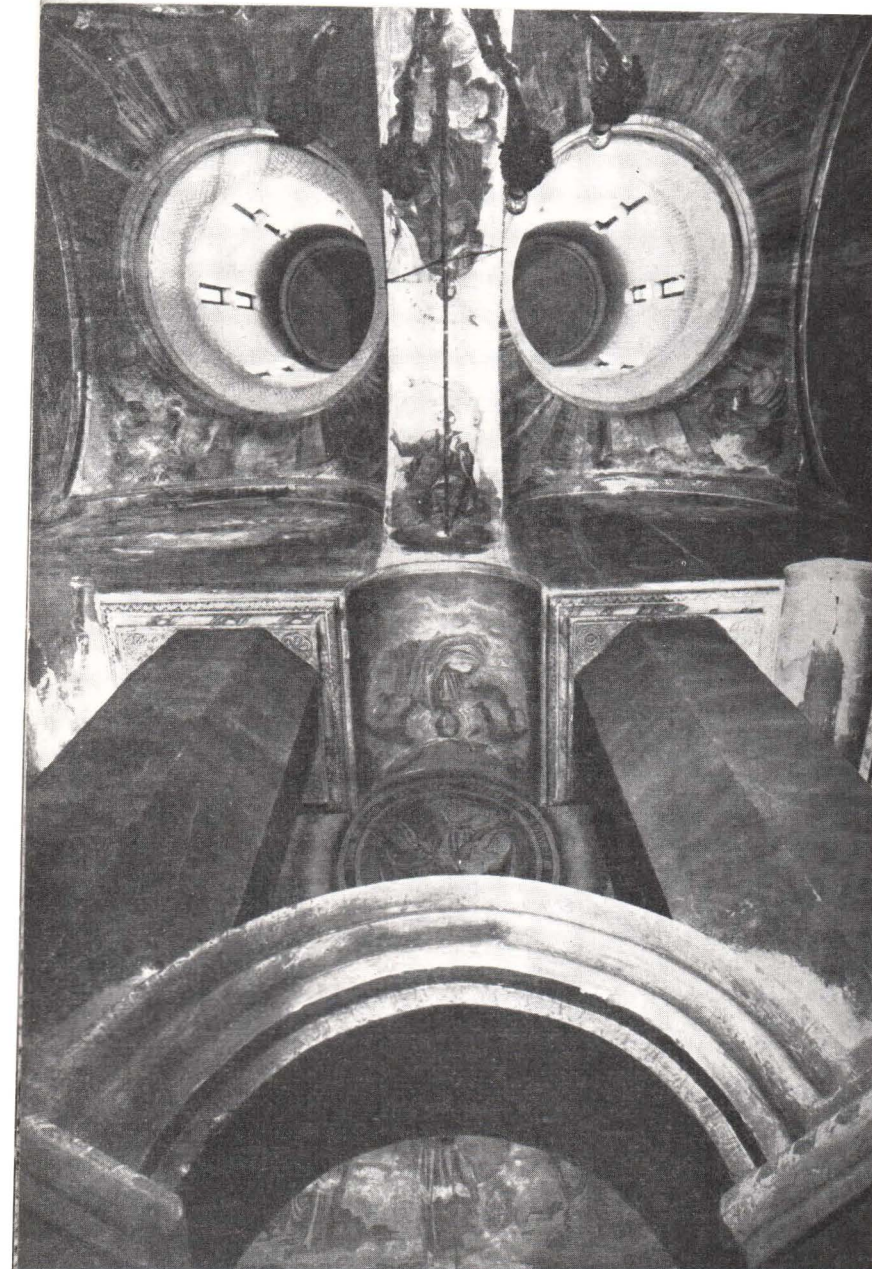
- 3 Biserica. Vedere dinspre sud-vest
- 4, 5 Biserica. Detalii de parament
- 6 Biserica. Fațada de vest cu ancadramentul portalului
- 7 Ancadramentul de piatră al portalului
- 8 Portalul. Partea superioară a decorației
- 9 Mănăstirea Brebu. Biserica și Turnul Clopotniță

- 3 The church viewed from the south-west
- 4, 5 The church. Façade details
- 6 The church. West façade with portal frame
- 7 The stone frame of the portal
- 8 Upper part of the portal decoration
- 9 Brebu Monastery. The church and bell-tower

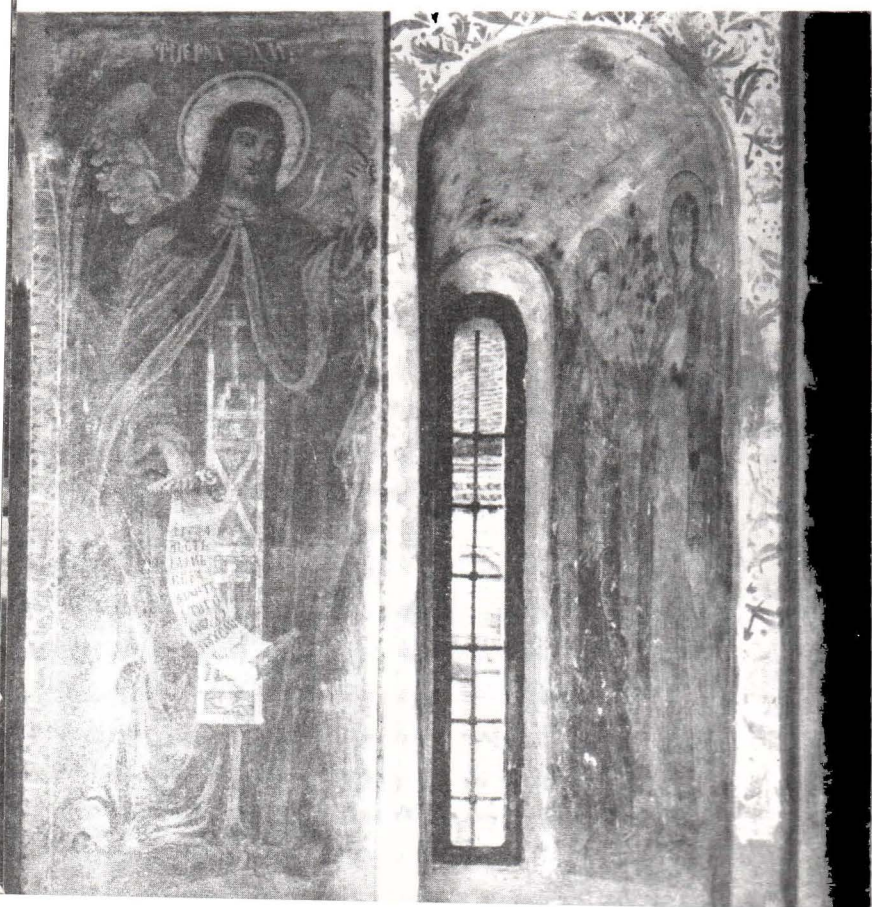
- 3 Вид на церковь с юго-запада
- 4, 5 Церковь. Детали лицевой кладки
- 6 Церковь. Западный фасад с порталом
- 7 Каменное обрамление портала
- 8 Портал. Декоративная деталь верхней части
- 9 Монастырь Бребу. Церковь и башня-колокольня

- 3 L'église vue du sud-ouest
- 4, 5 L'église — détails du parement
- 6 L'église. Façade ouest avec l'encadrement du portail
- 7 Encadrement en pierre du portail
- 8 Le portail. Partie supérieure du décor
- 9 Monastère de Brebu. L'église et le campanile

- 3 Kirche. Ansicht von Südwesten
- 4, 5 Kirche. Fassadendetails
- 6 Kirche. Westfassade mit Umrahmung des Portals
- 7 Steinumrahmung des Portals
- 8 Zierelemente oberhalb des Portals
- 9 Kloster Brebu. Kirche und Glockenturm

10

11

VEDERI DIN INTERIORUL BISERICII

- 10 Bolțile și cele două turle de deasupra pronaosului
- 11 Detalii de pictură din pronaos
- 12 Turnul Clopotniță văzut din incintă

INSIDE THE CHURCH

- 10 The vaults and the two steeples above the ante-nave
- 11 Painting details in the ante-nave
- 12 The bell-tower as seen from the precincts

ИНТЕРЬЕР ЦЕРКВИ

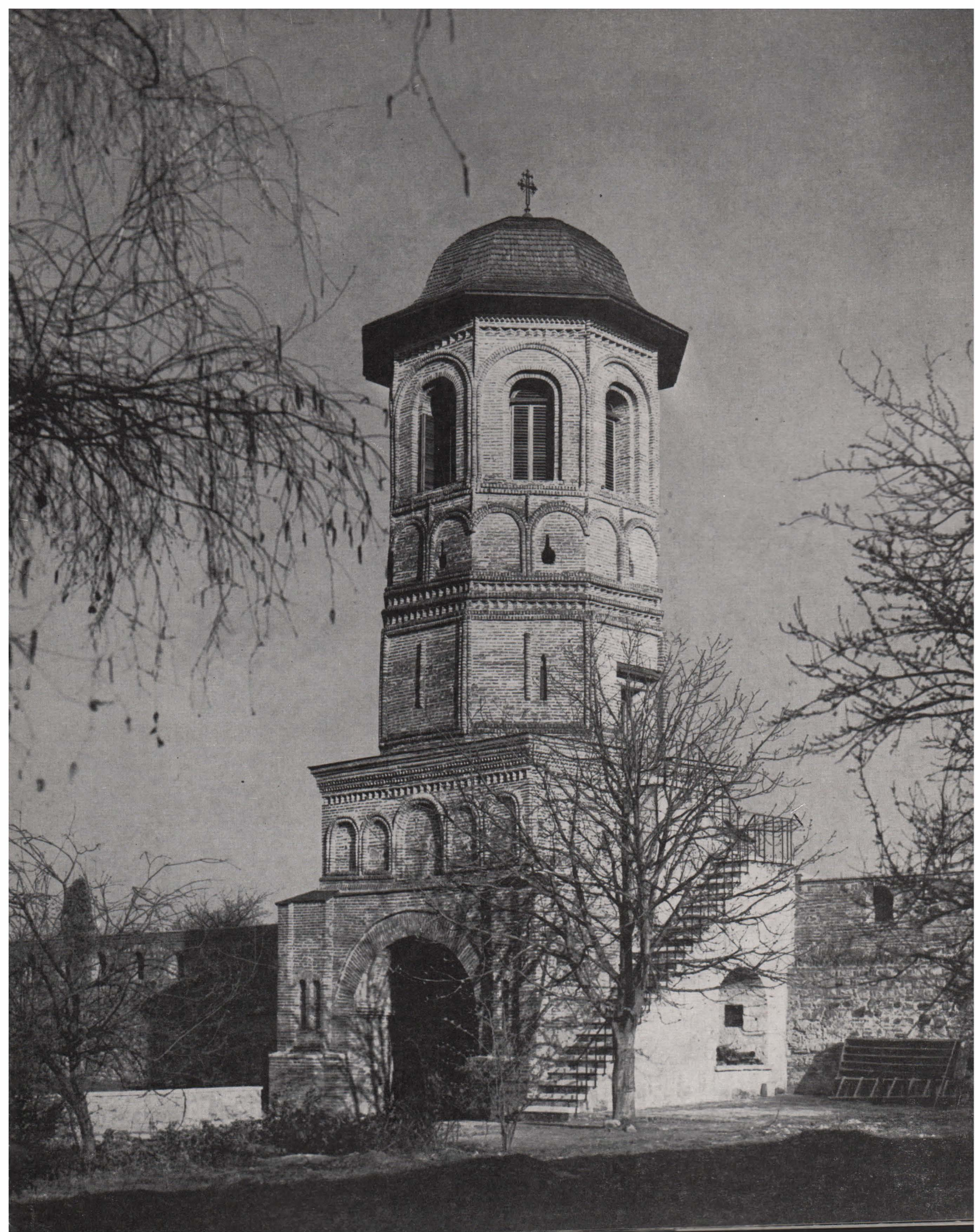
- 10 Своды и оба купола над притвором
- 11 Фрагменты росписи нартекса
- 12 Вид на башню-колокольню со двора

VUES INTÉRIEURES DE L'ÉGLISE

- 10 Les voûtes et les deux tours du pronaos
- 11 Détails de peinture du pronaos
- 12 Le campanile vu de l'enceinte

ANSICHTEN DES KIRCHENINNEREN

- 10 Die Gewölbe und die zwei Türme über dem Pronaos
- 11 Detail der Wandmalerei im Pronaos
- 12 Glockenturm, Hofseite

13, 14 Turnul Clopotniță. Detalii de parament

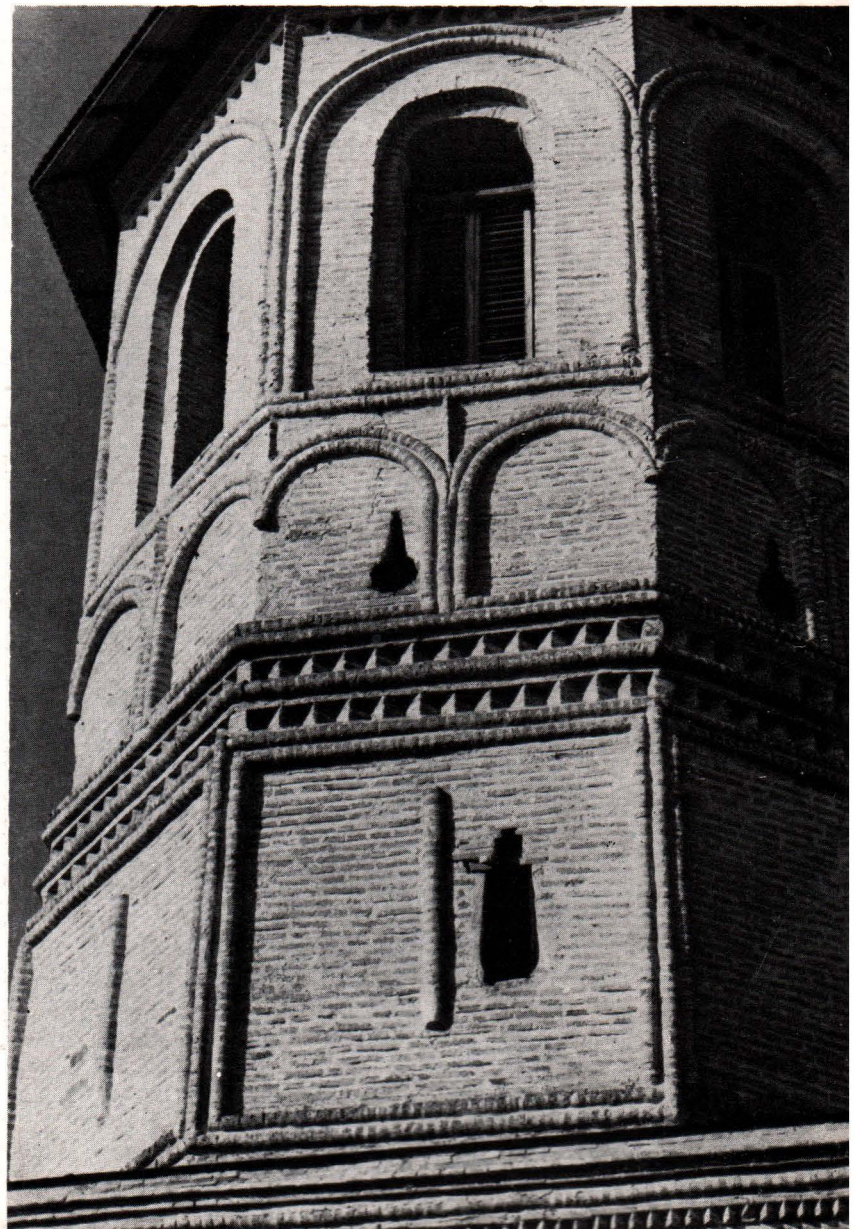
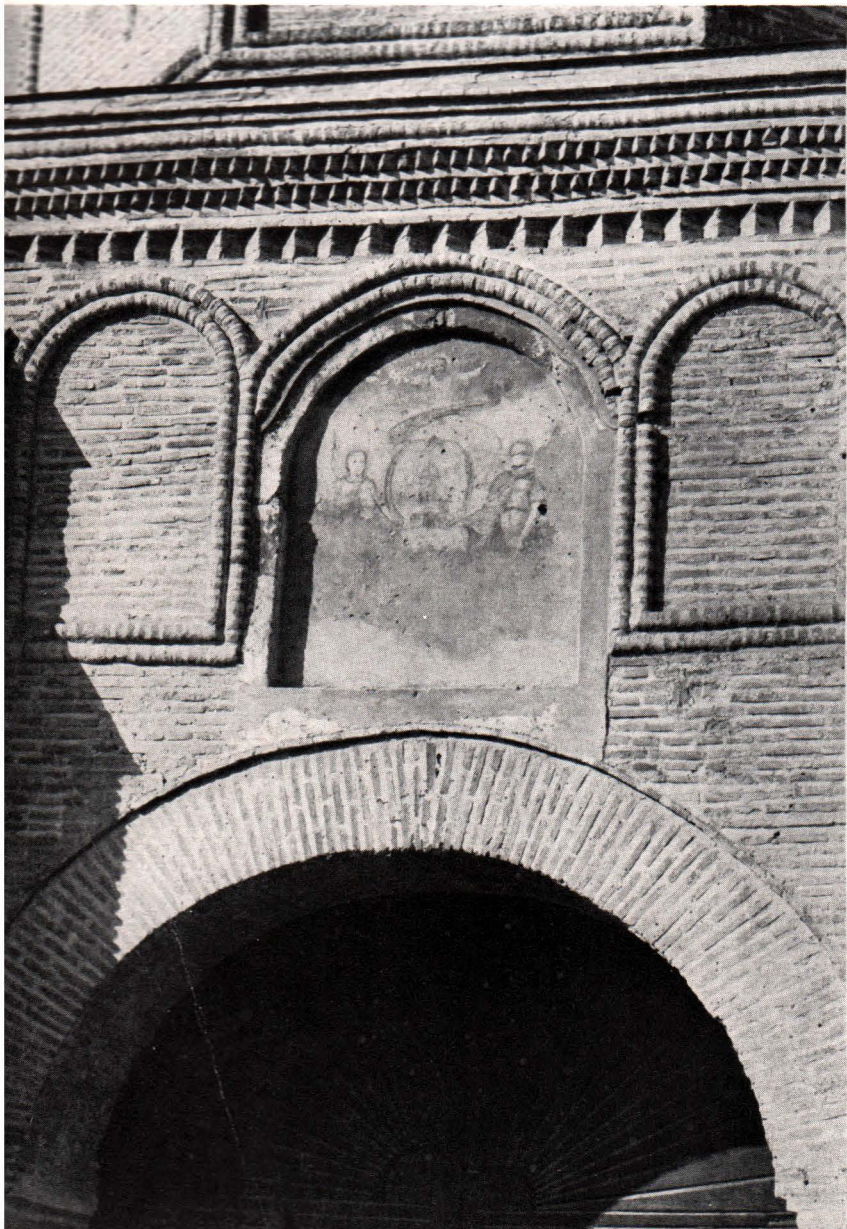
13, 14 Façade details of the bell-tower

13, 14 Башня-колокольня. Наружные декоративные детали

13, 14 Le campanile. Détails du parement

13, 14 Glockenturm. Fassadendetails

13 14

15

CASA DOMNEASCĂ:

- 15 După restaurare
- 16 In urma incendiului
- 17 In timpul restaurării

THE PRINCELY HOUSE

- 15 After restoration
- 16 After the fire
- 17 During restoration

КНЯЖЕСКИЙ ДОМ

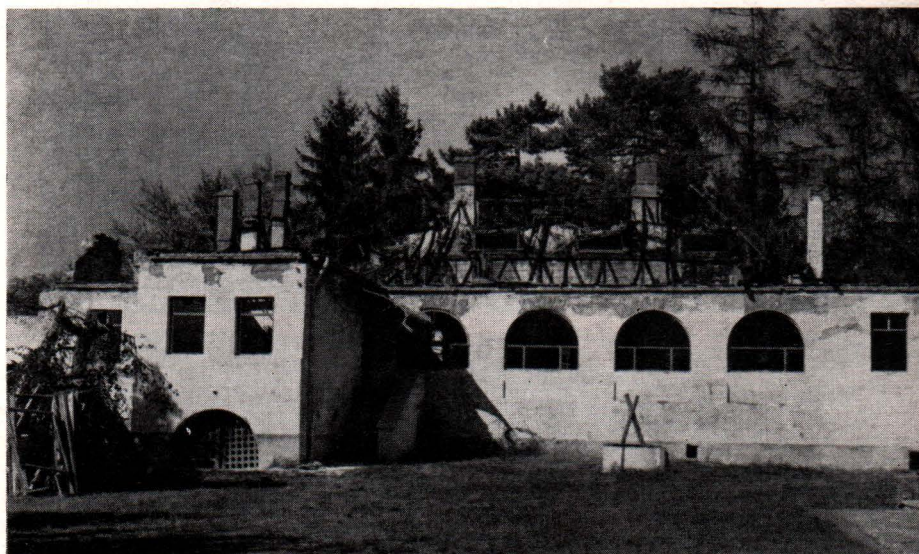
- 15 После реставрации
- 16 После пожара
- 17 Во время реставрационных работ

LA DEMEURE PRINCIÈRE

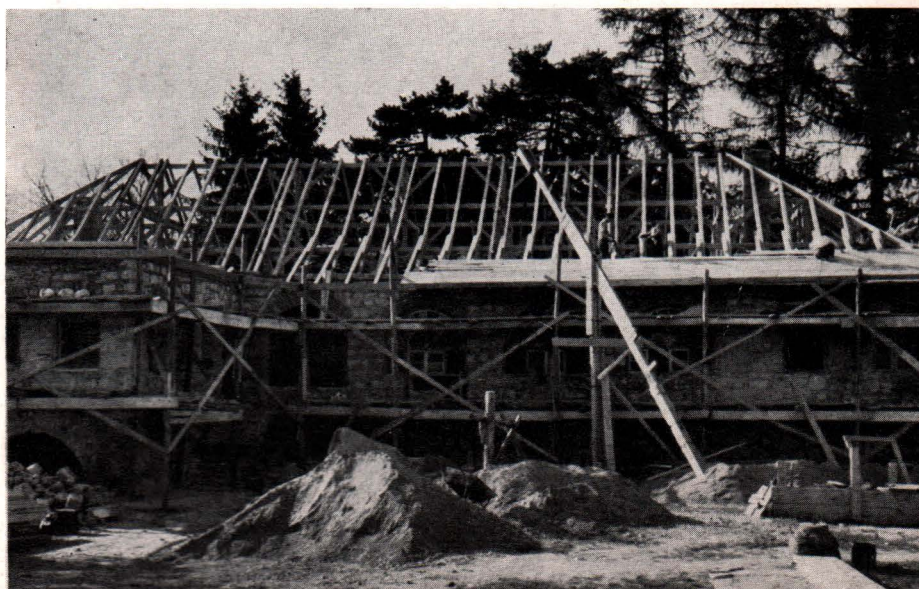
- 15 Après la restauration
- 16 Après l'incendie
- 17 Pendant la restauration

HERRENHAUS

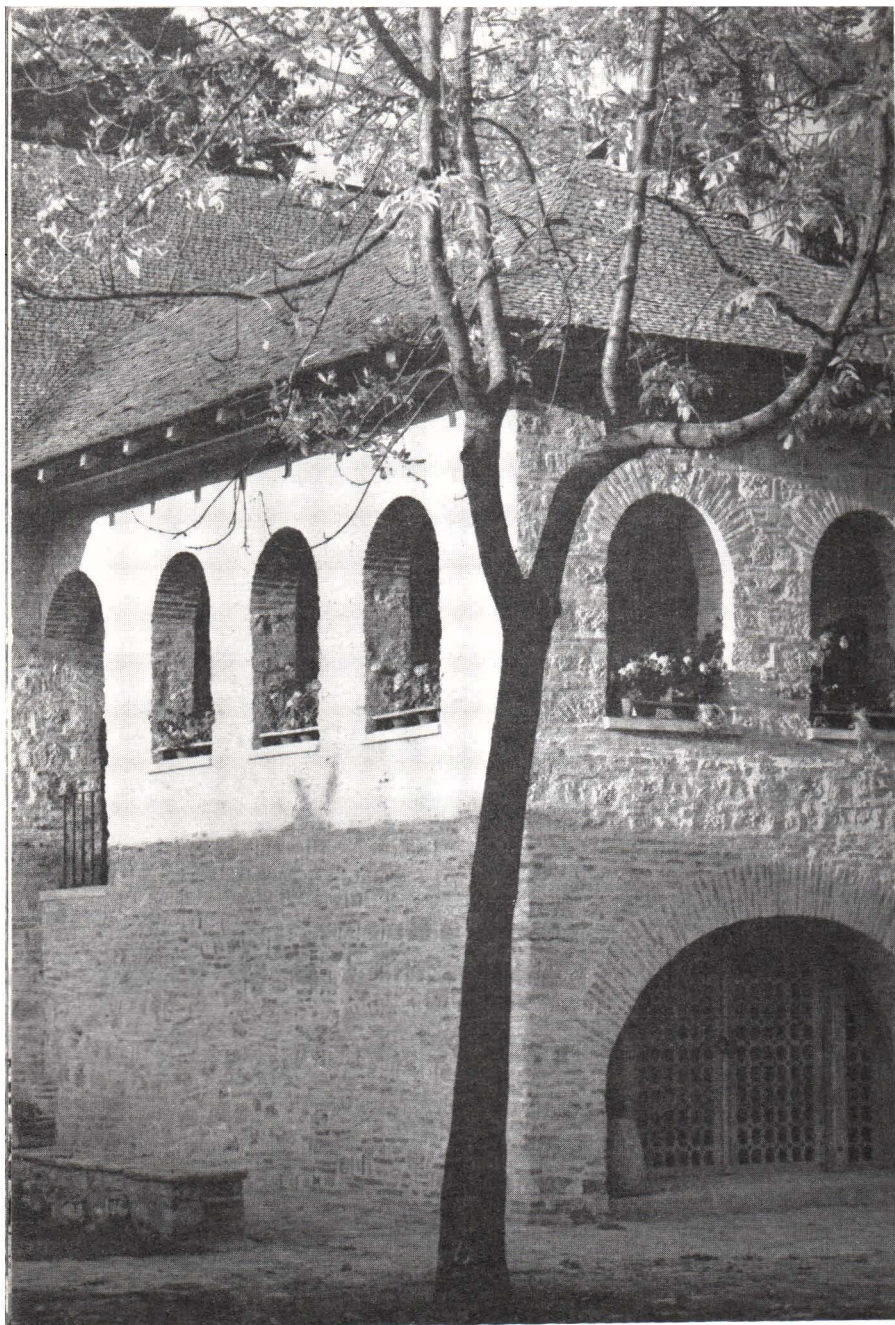
- 15 Nach der Wiederherstellung
- 16 Nach dem Brand
- 17 Während der Wiederherstellungsarbeiten

16

17

18 Detaliu al cerdacului
19 Detaliu al fațadei principale

18 The balcony. Detail
19 Detail of the main façade

18 Деталь крытой галереи
19 Деталь главного фасада

18 Détail du balcon
19 Détail de la façade principale

18 Detail des Altans
19 Detail der Hauptfassade

In the centre of Brebu Village, Prahova County, stands Brebu Monastery built by Prince Matei Basarab (1632—1654) between 1641—1650. It consists of the church, the belfry, the princely house and the precinct walls.

THE CHURCH was finished during the reign of Prince Constantin Brâncoveanu (1688—1714); it is made of brick according to a three cusped plan, its walls are nearly 2 m thick, the altar has a wall screen, the nave with two apses in the west has a filled-in-wall provided with an axle door and the elongated ante-nave divided in two by a transversal wall is shot through by three arches.

18 The roof is topped by three steeples, two of which are smaller and hexagonal and stand on a base above the ante-nave and the third with twelve sides and of monumental proportions lies above the nave.

The façades from which the plaster has been removed are adorned with cornices of polished brick that stand out in bold relief, forming two rows of panels superposed between the base and the cornice. The entrance portal and the windows have stone frames of Gothic type. THE BELFRY is a harmonious structure built in keeping with a square plan on four levels. It is one of the most outstanding examples of 17th century Wallachian architecture. The battlements on the second and third storeys were used for defense and the top floor housed the bells. A stone stairway built in the west façade in 1849 provided a link between the storeys.

THE PRINCELY HOUSE is a one-storey rectangular building lying above the cellar vaults that stand high above the ground. The salient features of the princely house are the large loggia with four archways open on to the courtyard and the stone cellar topped with semi-cylindrical vaults of ashlar brick. The cellar is one of the first specimens of its kind in the first half of the 17th century.

THE PRECINCT WALLS with the shooting battlements are suggestive of the defense system used at the time.

Brebu Monastery, whose original architectural unity has been restored, and set off by a picturesque orchard lined by tall pine-trees on the banks of a lake, is an objective of particular cultural interest.

В центре села Бребу (уезд Прахова) находится заложенный в 1641—1650 гг. Матеем Басарабом (1632—1654 гг.) архитектурный ансамбль монастыря Бребу. Монастырская усадьба включает церковь, башню-колокольню, княжеский дом и каменную монастырскую ограду. ЦЕРКОВЬ, завершенная при господаре Константине Брынковяну (1688—1714 гг.), построена из кирпича (толщина стен почти 2 м). Это трехлопастное в плане здание состоит из алтарной части с каменным иконостасом, двухапсидного нефа, закрытого с запада сплошной стеной с дверью, и вытянутого притвора, разделенного надвое поперечной стеной с тремя аркадами. На крыше расположены три купола: два меньших, шестигульной формы, покоятся на общем основании над притвором, а третий, двенадцатигранный монументальный купол возвышается над нефом. Открывшиеся взору после удаления штукатурки фасады украшены рельефом из округленного кирпича, составляющим два ряда панно, расположенных один над другим между карнизом и цоколем. Портал и окна имеют каменные обрамления готического профиля. БАШНЯ-КОЛОКОЛЬНЯ — гармонично-пропорциональное четырехъярусное сооружение, покоящееся на квадратном основании, один из самых интересных архитектурных памятников Мунтении XVII в. Промежуточные этажи с бойницами использовались в защитных целях, в верхнем ярусе помещались колокола. Доступ на колокольню обеспечивает каменная лестница, пристроенная к западному фасаду башни в 1849 г. КНЯЖЕСКИЙ ДОМ — прямоугольное одноэтажное сооружение, покоящееся на высоких подвальных сводах. Характерным конструктивным элементом этого здания является большая четырехарочная лоджия, открытая ко двору, и каменные погребы с полуцилиндрическими сводами, выложенными неоштукатуренным кирпичом. Княжеский дом — одно из самых красивых сооружений этого типа первой половины XVII века. МОНАСТЫРСКАЯ ОГРАДА с бойницами дает достаточно ясное представление о системе защиты, применявшейся в ту эпоху. Ныне весь ансамбль восстановлен в первоначальном архитектурном единстве. Отчетливо выделяются его лаконичные формы на фоне изумительного яблоняного сада, обрамленного со стороны озера стеной высоких и стройных елей. Монастырский комплекс представляет большой историко-культурный интерес.

Au centre du village de Brebu, dans le département de Prahova, se trouve l'ensemble du monastère de Brebu, élevé par Matei Basarab (1632—1654) de 1641 à 1650 et composé de l'église, du campanile, de la demeure princière et du mur d'enceinte.

L'ÉGLISE, achevée au cours du règne de Constantin Brancoveanu (1688—1714), est construite de briques, avec des murs de presque 2 m d'épaisseur. De plan trilobé, elle comprend un sanctuaire à iconostase de briques, un naos flanqué de deux absides et fermé vers l'ouest par un mur plein percé d'une porte dans l'axe de l'édifice, enfin un pronaos allongé, séparé en deux par une paroi transversale percée de trois arcades.

L'église est surmontée de trois tours, dont deux plus petites, hexagonales, sont disposées à côté l'une de l'autre sur une base commune, au-dessus du pronaos, tandis que la troisième, à douze côtés et de proportions monumentales, s'élève au-dessus du naos.

Les façades, de brique apparente à la suite du décapage des couches de crépi, sont décorées de moulures en briques arrondies, formant deux rangées de panneaux superposés entre le socle et la corniche. Le portail et les fenêtres sont pourvus d'encadrements en pierre de facture gothique.

Le campanile, de proportions harmonieuses, avec un plan carré et quatre niveaux, est l'une des réalisations les plus intéressantes de l'architecture valaque du XVIIe siècle. Ses étages intermédiaires, pourvus de meurtrières, étaient destinés à la défense, cependant que la pièce de l'étage supérieur abrite les cloches. L'accès y est assuré par un escalier à marches de pierre accolé au côté ouest en 1849.

La DEMEURE PRINCIÈRE est un édifice rectangulaire; les voûtes de la cave s'élèvent bien au-dessus du niveau du sol, pour supporter un unique étage. Les éléments caractéristiques en sont le grand balcon à quatre arcades ouvertes sur la cour et la cave bâtie en pierre et recouverte de voûtes en berceau de brique apparente. C'est, assurément, l'un des plus beaux exemplaires du genre datant de la première moitié du XVIIe siècle.

Le MUR D'ENCEINTE, percé de meurtrières, est représentatif du système de défense répandu à l'époque.

Aujourd'hui l'ensemble a retrouvé son unité architecturale. Bien mis en valeur dans le cadre d'un riant verger, bordé d'une haute plantation de pins se dressant sur les rives d'un lac, il constitue un site d'un grand intérêt culturel.

Im Zentrum des im Kreis Prahova gelegenen Dorfes Brebu erhebt sich die von Matei Basarab (1632—1654) in den Jahren 1641—1650 errichtete Anlage des Klosters Brebu, die Kirche, den Glockenturm, das Herrenhaus und die Umfriedungsmauern umfassend.

DIE KIRCHE, die zur Zeit der Herrschaft Constantin Brâncoveanu (1688—1714) fertiggestellt wurde, ist aus Ziegelmauerwerk von fast 2 m Dicke auf kleeblattförmigem Grundriß errichtet. Der Altarraum ist durch eine gemauerte Altarwand vom Naos (Hauptschiff) getrennt; der Naos weist zwei Apsiden auf, nach Westen schließt ihn eine Wand, die außer einer Tür in der Mittelachse keine Maueröffnungen hat. Vor dem Naos ist ein langgestreckter Pronaos (Vorschiff), der durch eine von drei Bogenöffnungen durchbrochene Wand in zwei Teile geteilt wird.

Oberhalb des Daches befinden sich drei Türme, von denen die zwei kleineren, mit sechseckigen Grundrissen, nebeneinander auf gemeinsamen Sockel über dem Pronaos errichtet sind, während der dritte, von monumentalen Abmessungen und mit zwölfeckigem Grundriß, sich über dem Naos erhebt.

Die Fassaden, von deren Ziegelmauerwerk der Putz entfernt wurde, sind mit Rundstabprofilen aus Ziegelstein geschmückt, die aus der Wandfläche hervortreten und zwischen Sockel und Hauptgesims zwei übereinander angeordnete Reihen von Feldern bilden.

Das Eingangsportal und die Fenster haben Steinumrahmungen mit Profilen gotischen Charakters.

DER GLOCKENTURM, der harmonische Verhältnisse aufweist und sich — vier Geschosse hoch — auf quadratischem Grundriß erhebt, stellt eine der interessantesten Schöpfungen der walachischen Architektur des 17. Jahrhunderts dar. Die mit Schießscharten versehenen Zwischengeschosse dienten der Verteidigung, während das oberste Geschosß die Glockenstube beherbergte. Den Zugang vermittelt eine im Jahre 1849 an die Westseite angebaute steinerne Treppe.

DAS HERRENHAUS ist ein auf rechteckigem Grundriß errichteter eingeschossiger Bau; er erhebt sich über Kellergewölben, die die Bodenhöhe um vieles überragen. Seine charakteristischen Elemente sind die große Loggia mit ihren vier zum Hofe gerichteten Bogenöffnungen und der aus Stein gebaute und mit Tonnengewölben aus Rohziegelmauerwerk überdeckte Keller, der eines der schönsten Beispiele dieser Art aus der ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts darstellt.

DIE UMFASSUNGSMAUERN mit ihren Schießscharten vermitteln ein Bild des zu jener Zeit verwendeten Verteidigungssystems.

Die gesamte Anlage hat wieder ihren alten einheitlichen Charakter erhalten; sie steht inmitten eines schönen Gartens mit Apfelbäumen, der von hohen, am Ufer eines Sees angepflanzten Kiefern begrenzt wird, und stellt heute ein Objekt von besonderem kulturellem Interesse dar.

49-1

